

LES DUES DIVISIONS

En el poblet allunyat on he anat per a trobar-hi el benestar d'unes vacances, he rebut una lletra de l'amic. Completa l'adreça aquest detall curiós: «Camp de Tarragona». I m'ha semblat curiós perquè rarament hom veu enlloc el nom de la comarca. Resulta plaent, i alhora sorprèn, un detall d'aquesta mena. La substitució de l'exòtic «provincia» pel nom de la comarca ha estat un encert de l'amic, que convida a fer-hi algunes consideracions.

El poble de Catalunya, sempre tan aïmant de les coses autòctones, ha estat en aquest punt un xic fàcil a l'assimilació, i s'ha donat a emprar continuament el mot estrany en lloc del propi. Cal reconèixer, però, la superficialitat d'aquesta assimilació, que queda reduïda al canvi d'un simple mot. No se n'ha assimilat pas l'esperit forà que l'envolta i ha mantingut sempre viva l'essència autèntica del comarcalisme. Es això el que interessa: veure com per sobre de totes les artificiositats es manté i rebrota viu aquest esperit que a l'ensems que divideix els catalans, agrupant-los en comarques, els unifica en una superior unitat, convergència de totes les altres, que és la Catalunya única i indivisible.

El mosaic multicolor de les comarques catalanes ha donat una fesonomia inconfusible a la nostra terra que cap força dominadora, la més potent, seria capaç de desfigurar. Voler, doncs, artificiosament reduir aquest multicolor a un nombre escàs de matisos, ha estat obra estèril i negativa. I no semblin contradir-se aquesta afirmació amb la sorpresa produïda pel detall observat en la lletra de l'amic. Si avui encara predomina el mot exòtic sobre el nostre, no es deu més que a la manca d'interès per part dels catalans en invertir els termes de la proposició, tot i subsistir la divisió arbitrària del nostre terreny. No és, repetim, el predomini d'un mot sobre l'altre el que ens hagi d'indicar la vitalitat o l'esborrament de l'esperit comarcalista a Catalunya. Són els fets els que eloqüentment ens donaran la raó.

Avui, en descens els trets típics d'indumentària i costums que el modernisme ha anat desfigurant, l'observador no pot fixar-se ni en les vermelles barretines de l'Empordà, ni en les morades del Camp, ni en els pastors de la Cerdanya, ni en múltiples detalls exteriors per a distingir una comarca de l'altra. Per sobre d'això, que a primer moment podria semblar un fenomen d'unificació, l'observador agut veurà que tot i haver substituït, en gran part, la calça curta, la barretina, les processons, les ballades, per les coses noves, per la indumentària actual, pel jazz, etc., es conserven coses immutables que ni el temps ni el despit dels homes podran canviar.

Les muntanyes rocoses i morades del Priorat; els colors vius del Camp; la serenor del cel de l'Empordà; la blancor de la neu i la verdor de les prades pirenenques; la fecunditat del Vallès... Totes aquestes característiques naturals i imborrables de cada una de les nostres comarques, conjuntament amb els trets racials ben definits de llurs pobladors, són fets immutables que ens mostren clarament la rica varietat natural de Catalunya. Entestar-se en voler fer desaparèixer aquesta divisió tan natural d'un país i substituir-la per una altra d'artificial, és voler lluitar contra forces invencibles que si bé arri-

ARTISTES LOCALS

DIBUIX, de Vinaixa

ben a dominar-se passatgerament, no poden pas mai ésser anul·lades.

I és per això que avui, en el despertar de les comarques, ressorgeix més enfortit que mai l'esperit propi de cada una d'elles reclamant el retorn de llur pròpia personalitat. En la lluita entre les dues visions territorials no cal tenir el més petit dubte que ha de vèncer la que té per fonament l'autèntica realitat dels fets. El poble, els comarcans, ja s'han donat compte de la transcendència d'aquest problema, i procuren fer-lo sentir fins en els més amagats recons perquè tothom s'hi interessi i vegi la necessitat de la seva immediata solució.

Cal confiar, també, que les persones encarregades de resoldre aquest plet sabran respectar les realitats fisiogràfiques, històriques i geogràfiques de Catalunya i restabliran, no l'antiga divisió comarcal de la nostra terra, sinó que la milloraran, procurant satisfer les necessitats actuals, que són un xic diferents de les d'aleshores.

FRANCESC PERRAMON

Antes de ahondarse el viajero hasta encontrar el riachuelo que viene de San Miguel (*) tienda una mirada sobre el magnífico cuadro que a su vista se despliega. Divisa a sus piés la llanura del Vallés que circuida por todas partes de montañas, parece un lago de verdor, y sus desparramados pueblos otras tantas flotantes islas.

PAU PIFERRER

(*) Sant Miquel del Fai.